

Izvješ e medijskih objava

23.04.2014

Muzeji Hrvatskog zagorja

23.4.2014	Jutarnji list	Stranica/Termin: 24	Hrvatska
Naslov:	POGLED U TAJNI INTIMNI SVIJET MARŠALA TITA		
Sadržaj:	Fotografije koje je snimao jugoslavenski predsjednik pronađene su prije četiri godine u Beogradu		
Autor:	PATRICIA KIŠ		
Rubrika, Emisija:	Kultura	Žanr: izvješće	Naklada: 66.000,00
Ključne riječi:	MUZEJ STARO SELO KUMROVEC		
23.4.2014	Veernji list - Podravina, Varaždin,	Stranica/Termin: 18	Hrvatska
Naslov:	'Kerempuhi na hrpi' okupljeni u Galeriji Antuna Augustinovića		
Sadržaj:	KLANJEC Lukavi zagorski prepredenjak u središtu zbivanja klanječkog kiparskog 'hrama'		
Autor:	(mlm)		
Rubrika, Emisija:	IZ NAŠEG KRAJA	Žanr: izvješće	Naklada:
Ključne riječi:	GALERIJA ANTUNA AUGUSTINOVIĆA		
23.4.2014	Veernji list - Podravina, Varaždin,	Stranica/Termin: 23	Hrvatska
Naslov:	Kneippovo lječilište rado je posjećivao i nobelovac Ivo Andrić		
Sadržaj:	KULTURA Turistička zajednica provodi projekt "Krapina kroz deset priča"		
Autor:	Ivanica Jurčević		
Rubrika, Emisija:	IZ NAŠEG KRAJA	Žanr: izvješće	Naklada:
Ključne riječi:	NALAZIŠTE HUŠNJAKOVO		
22.4.2014	Zagorski list	Stranica/Termin: 14	Hrvatska
Naslov:	Zelena istka za ljepši i zdraviji okoliš		
Sadržaj:	Prošle je srijede u Sportkom centru održan sastanak predstavnika Općine s udrugama koje djeluju na području Gornje Stubice na temu Zelene istke. Naime, povodom Dana općine, održat će se akcija čišćenja divljih odlagališta otpada na području općine u kojoj će sudjelovati		
Autor:	(js)		
Rubrika, Emisija:	Županija	Žanr: izvješće	Naklada: 7.000,00
Ključne riječi:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, VLASTA KRKLEC		
22.4.2014	Zagorski list	Stranica/Termin: 29	Hrvatska
Naslov:	12. Festival znanosti u Muzeju krapinskih neandertalaca		
Sadržaj:	KRAPINA- U sklopu programa 12. Festivala znanosti, projekta Tehnologije muzeja ova godišnja tema nosi naziv „Valovi“ Muzej krapinskih neandertalaca je 7. travnja organizirao radionice u kojima su sudjelovali učenici OŠ Urmanec, OŠ Ljudevita Gaja iz Krapine te		
Autor:	(zl)		
Rubrika, Emisija:	Panorama	Žanr: izvješće	Naklada: 7.000,00
Ključne riječi:	VLASTA KRKLEC, LORKA LONČAR UVODI U MUZEJE HRVATSKOG ZAGORJA,		
22.4.2014	Zagorski list	Stranica/Termin: 30	Hrvatska
Naslov:	ZAGORSKO LICE BOGA RATA		
Sadržaj:	muzej seljčkih bunara otvara izložbu o prvom svjetskom ratu među prvima u hrvatskoj		
Autor:	(zl)		
Rubrika, Emisija:	Panorama	Žanr: izvješće	Naklada: 7.000,00
Ključne riječi:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, GORANKA HORJAN, MUZEJ SELJAČKIH BUNARA		

23.4.2014	Aktual	Stranica/Termin: 42	Hrvatska
Naslov:	VELIKI RAT U ZAGORJU 'Zagorsko lice boga rata'- izložba o Prvom svjetskom ratu		
Sadržaj:	Izložba "Zagorsko lice boga rata" koja se otvara 26. travnja u Muzejima Hrvatskog zagorja- Muzeju selja kih buna u Gornjoj Stubici, kontekstualizira doga aje neposredno prije, za vrijeme i poslije Prvog svjetskog rata koji su imali itav niz posljedica za prostor Hrvatskog		
Autor:			
Rubrika, Emisija:	Kultura	Žanr: izvješ e	Naklada:
Ključne riječi:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, GORANKA HORJAN, MUZEJ SELJA KIH BUNA		

Naslov: POGLED U TAJNI INTIMNI SVIJET MARŠALA TITA

Autor: PATRICIA KIŠ

Rubrika/Emisija: Kultura

Žanr: izvješ e

Površina/Trajanje: 1.858,38

Naklada: 66.000,00

Ključne riječi: MUZEJ STARO SELO KUMROVEC

PORTRETI JOVANKE
ROMANTIČNE SNIMKE SUPRUGE
NJUJORSKI CIKLUS (DESNO)
NASTAO JE PRILIKOM SJEDNICE U UN-u

NEPOZNATE PRIVATNI POGLED U TAJNI INTIMNI SVIJET MARŠALA TITA

Fotografije koje je snimao jugoslavenski predsjednik pronađene su prije četiri godine u Beogradu

PIŠE
**PATRICIA
KIŠ**

Uzavreli morski valovi podno tamnih oblaka, zatim kapljice vode koje se polako spuštaju niz dozrelo grožđe u vinogradu, dok se sunce probija kroz lišće, vrt tulipana u cvatu, priroda. Sljede prizori iz svakodnevice; metla pokraj koje su odloženi pegla, i daska za peglanje, i još neke razbacane sitnice koje ima svako kućanstvo. Na prvi pogled reklo bi se poetski nastojanje, sasvim pristojnog talenta. U stvari, riječ je o fotografijama koje je snimio Josip Broz Tito, bilo tijekom putovanja, bilo u jednom od svojih domova; primjerice, snimak grožđa iz njegova vinograda u Samoboru.

Izložba u Starom selu

Fotografija mu je bila strast, bilježio je i svoje intimnosti. Portret Jovanke na selu, kako u raskošnom kaputu i šubari s leopardovim uzorkom udubljeno čita dok sjedi na sijenu, nesvjesna da ju se snima i da će jednom te fotografije ugledati svjetlost dana u muzejskom kontekstu, jedna je od romantičnijih snimki u povijesti hrvatske fotografije. Ima još Jovankinih fotografija, no ova, kojoj bi u biti mjesto bilo u obiteljskom albumu da Tito nije bio ono što jest, najindikativnija je od svih.

Prije četiri godine, u Arhivu Josipa Broza, prilikom preseleženja, u jednoj je kutiji prona-

deno više od šest stotina do tada posve nepoznatih Titovih fotografija; nakon pažljive obrade, dio je pokazan na izložbi u Muzeju istorije Jugoslavije u Beogradu, u čijem su vlasništvu. Sada, kustos Želimir Koščević, inače vlasnik samoborske galerije Lang, dovodi ove fotografije u Hrvatsku i izložit će ih u muzeju **Staro selo** u Kumrovcu; otvaranje je predviđeno za dan prije Titova rođendana, 24. svibnja.

NY prije Vesovića

To će biti prvi put da se fotografije koje je snimao Tito izlaze u Hrvatskoj, a mnoge od njih i prvi put uopće. Naime, Želimir Koščević imao je drugačiji, specifičan pristup temi. - U Beogradu su za izložbu više birali fotografije koje su dokumentaristički važne, ja sam birao one koje su kvalitetnije u umjetničkom kontekstu - navodi.

Koliko je Tito bio dobar fotograf?

- Kao i svaki amater, jako je varirao u kvaliteti, ima tu svega. Srećom, u beogradskom su mi muzeju dali odriješene ručke pa sam mogao odabrati što sam želio. Naravno, riječ je o iznimkama, no ako pogledate neke fotografije koje sam odabrao za izložbu, one su gotovo na razini jednog Mladena Grčevića ili Vesovića - kaže

Za izložbu u Kumrovcu birao sam umjetnički najrelevantnije radove, kaže Želimir Koščević

Koščević, upućujući na sličnost kasnije fotografije Mie Vesovića s fotografijom koju je Tito snimio u New Yorku 1960. kroz prozor jurećeg automobila; ispred njega apstraktne su linije njujorskog mosta, dok se ispred naziru sitni obrisi automobila.

Fotografije nisu bile potpisane, no beogradski kustosi, na čelu s Momom Cvijovićem, vodili su se povijesnim podacima, pa su lako zaključili da su snimke New Yorka nastale prilikom dolaska na sjednicu UN-a, i zajednički im je naziv "Prvi put u New Yorku". Sve su fotografije podijeljene po poglavljima, uz njujorski ciklus, tu su i "Od Vardara pa do Triglava", "Moje sluškinje", "Ovaklo su me dočekivali"...

Josip Broz nije se volio fotografirati, među rijetkim fotografima koji su mu imali pristup bili su Milan Pavić i Nikola Vučemić. Tim je veće iznenađenje serija njegovih autoporteta, snimljena na Brijunima. Ljude je u stvari rjeđe portetirao, iznimke su Jovanke te Bela i Miroslav Krleža. Također, ljude je snimao na masovnim okupljanjima; njihova su lica ozarena, i uz sav detektivski napor, niti uz povećanja, niti u desetom redu na skupnim fotografijama, nije moguće pronaći namršteno lice, vidljiv je samo ponos što ih Tito snima. Snimao je i životinje, primjerice svoje pudlice kako na napuhanom lufmadracu plutaju morem...

Imao je najbolje aparate toga doba - Nikon, Praktika i Hasselblad. Gotovo da je nemoguće naći imalo neslužbenu fotografiju na kojoj Tito nema fotoaparat oko vrata, na-

ročito ako se odlazilo u daleke, egzotične krajeve; no, tek ove pronađene snimke preciznije otkrivaju što ga je privlačilo, s druge strane kamere.

Prijatelj Ivo Eterović

Svoje je snimke često razvijao sam, ili uz malu pomoć prijatelja Ive Eterovića.

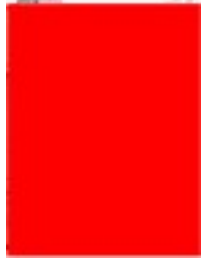
- Zanimalo me u kojim je dimenzijama razvijao fotografije, ispostavilo se da je riječ o 8 puta 12, 12 puta 18, 18 puta 24 cm, i tako ću ih razviti i za izložbu. Inače, ove fotografije prikazuju jednu posve drugu, nježniju Titovu stranu nego što smo navikli. Kad se gledaju prizori, kao da je neka druga osoba - kaže dalje kustos.

Podsjetimo, doduše, da se Tito, prema svjedočenju dizajnera Jugokeramike, dugo divio njihovim prekrasnim "roždicama" na porculanu.

Fotografije je nemoguće zapravo sagledati objektivno, one su prije svega važni dokumenti vremena, otkrivaju gdje je i kako Tito provodio slobodno vrijeme, pokazuju njegovu privatnu stranu koju nije nametala propaganda.

Indikativno je i koji su ga detalji privlačili, primjerice, u svojim vilama bilježio je sasvim obične, svakodnevnne poslove, uobičajeno održavanje vrta i terase, često je snimao i sobarice.

On osobno nekih većih umjetničkih ambicija nije imao, iako je sudjelovao na nekoliko grupnih fotografskih izložbi, uvijek uz napomenu da nije u službenoj konkurenciji. No, njegove se tri fotografije, treba reći, nalaze u fondusu njujorskog Muzeja moderne umjetnosti, MoMA-a. ●

**MIROSLAV
IBELA
KRLEŽA**
POZNATI
KNJIŽEVNIK
BIOMUJE
ČESTI
MODEL

JE FOTOGRAFIJE JOSIPA BROZA

**IZLOŽBA U
KUMROVCU
UOČI
TITOVA
ROĐENDANA**

**OVAKO SU ME
DOČEKALI**
APARAT JE
BIO UZ
NJEGA I NA
JAVNIM
NASTUPIMA

**AUTO-
PORTRETI**
SEBE JE
FOTOGRAFI-
RAO NA
BRIJUNIMA
MOJE
SLUŠKINJE
I POSLUGAJE
ČESTO BILAU
KADRU
PRIZORI IZ
**SVAKO-
DNEVICE**
POSEBNO JE
VOLIO
SITNICE I Z
KUĆANSTVA

Press CLIPPING d.o.o., tel.: +385 (0)1 / 3094804, e-mail: press@pressclip.hr, www.pressclip.hr
Korisnik usluga ne smije dalje reproducirati i / ili distribuirati dostavljene medija bez posebnog odobrenja Nositelja prava (DZNAIP i HDS-ZAMP)

Naslov: 'Kerempuhi na hrpi' okupljeni u Galeriji Antuna Augustinčića

Autor: (mlm)

Rubrika/Emisija: IZ NAŠEG KRAJA

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 187,71

Naklada:

Ključne riječi: GALERIJA ANTUNA AUGUSTINČIĆA I A

KLANJEC Lukavi zagorski prepredenjak u središtu zbivanja klanječkog kiparskog 'hrama'

'Kerempuhi na hrpi' okupljeni u Galeriji Antuna Augustinčića

Posjetioći će moći upoznati lik Kerempuha u opusima likovnih umjetnika, slikara, grafičara, ilustratora te u projekcijama filmova

Klanječka Galerija A. Augustinčića i ove će se godine uključiti u muzejsku akciju Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva uz Međunarodni dan muzeja 18. svibnja. Glavni lik

i poveznica svih događanja bit će Petrica Kerempuh. Pred ulaz u Galeriju bit će postavljen Augustinčićev spomenik, a sljedećih dana dobit će društvo i ostalih Kerempuha. Uz izložbe, predavanja, filmove i radionice koje će se održati u klanječkoj Galeriji, povezat će se muzeji i muzejski fundusi, razdoblja i gradovi te umjetnici i njihova djela. U stalnom postavu postavit

će se izložba "Kerempuhi na hrpi" gdje će posjetioći moći upoznati lik Petrice Kerempuha u opusima naših likovnih umjetnika Augustinčića, Radauša i Perovića, kostimografa Babića, slikara i grafičara K. Hegedušića, V. Svečnjaka, M. Stančića, B. Dogana, I. Lovrenčića, D. Trumbetaša, Z. Balabanića, V. Burića, ilustratora knjiga I. Antolčića, I. Viteza, N. Kunca. Izložbu

će pratiti projekcija animiranog filma Zlatka Boureka "I videl sem daljine meglene i kalne". Provođit će se i besplatne likovne radionice za djecu. Autor je viši kustos Davorin Vujčić. (mlm)

U sklopu mjeseca Kerempuha, održat će se i besplatne radionice za djecu

Naslov: Kneippovo lječilište rado je posjećivao i nobelovac Ivo Andrić

Autor: Ivanica Jurčević

Rubrika/Emisija: IZ NAŠEG KRAJA

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 317,93

Naklada:

Ključne riječi: NALAZIŠTE HUŠNJAKOVO

KULTURA Turistička zajednica provodi projekt "Krapina kroz deset priča"

Kneippovo lječilište rado je posjećivao i nobelovac Ivo Andrić

Kreće postavljanje turističkih tabli od Hušnjakova, uz Krapinicu, pa prema centru grada, a prati ih brošura

Ivanica Jurčević
ivanica.jurcevic@vecernji.net

Krapina kao kulturno političko središte ima bogatu kulturnu baštinu. Upravo je ona uzeta kao baza za novi turistički proizvod u gradu Krapini. Turistička zajednica Krapine je na natječaj Hrvatske turističke zajednice prijavila projekt "Krapina kroz deset priča". Ovih

Na Hušnjakovu TZ priređuje program za posjetitelje

dana postavit će se table od Hušnjakova, uz Krapinicu prema Setalištu Hrvatskog narodnog preporoda, a prati ih i brošura u kojoj je detaljan opis ilustracija s tabli.

Projekt je financirala Hrvatska turistička zajednica, a osmislila i realizirala TZ Krapine.

Sam projekt sastoji se od deset priča kojima je baza neki od poznatih kulturnih objekata grada Krapine, te uz njega, poznate povijesne osobe. Sve počinje kod nalazišta pračovjeka i s pričom o Dedeku Kajbumščaku. Druga je vezana za srušenu kapelicu Sv. Tri kralja na Tkalcima. Kneippovo lječilište, zagorske "Mrzlice" posjećivao je i nobelovac Ivo Andrić. Jedna od najpoznatijih legendi grada Krapine je ona o Čehu, Lehu i Mehu te sestre Vilini koja se veže uz Stari grad, te priča o Crnoj kraljici, Barbari Celjskoj. Osim Stanka Vraza krapinskim ulicama je šetao i August Šenoa, koji je

bio impresioniran Gajevim književnim bogatstvom. Uz crkvu svetog Nikole veže se priča o prstenu s tri kamena koja se povezuju s poznatom legendom o Čehu, Lehu i Mehu. Književnica i prva hrvatska profesionalna novinarka vrlo često posjećivala Krapinu jer je ovdje grob njezine sestre Dragice Jurić.

Jedna od najljepših baroknih crkava u Zagorju je crkva Majke Božje Jeruzalemske na Trškom Vrhu. Osim pračovjeka Krapina je poznata i kao rodno mjesto Ljudevita Gaja. Jedna od tabli upoznaje gosta s rodnom kućom i njegovim likom. Zadnja tabla je vezana uz Franjevački samostan, od kuda su i pokrenuta znanstvena istraživanja lokaliteta Hušnjakovo.

Projekt je osmišljen u Turističkoj zajednici, a financira ga HTZ

Naslov: Zelena čistka za ljepši i zdraviji okoliš

Autor: (js)

Rubrika/Emisija: Županija

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 129,44

Naklada: 7.000,00

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, VLASTA KRKLEC

Zelena čistka za ljepši i zdraviji okoliš

NA SASTANKU S PREDSTAVNICIMA UDRUGA DOGOVORENO JE GDJE ĆE SE I NA KOJI NAČIN PROVESTI AKCIJA ČIŠĆENJA

GORNJA STUBICA – Prošle je srijede u Sporstkom centru održan sastanak predstavnika Općine s udrugama koje djeluju na području Gornje Stubice na temu Zelene čistke. Naime, povodom Dana općine, održat će se akcija čišćenja divljih odlagališta otpada na području općine u kojoj će sudjelovati Osnovna škola Matije Gupca, Eko Flor i Općina u suradnji s članovima udruga. Tako će se 26. travnja u jutarnjim satima čistiti u Dobrim zdencima, Dubovcu, Gornjoj Stubici, Humu Stubičkom i Svetom Mateju. Načelnik i zamjenik načelnika Općine Gornja Stubica Jasmin Krizmanić i Vladimir Škvorc pozvali su sve udruge da se uključe sa što većim brojem članova u ovu hvalevrijednu akciju čiji je inicijator OŠ Matije Gupca. Komunalni referent Općine Stjepan Svemirko Čekolj predstavio je plan i tijek akcije predstavnicima udruga te je dogovoreno skupljanje otpada i odvoz s traktorima do određenog mjesta s kojeg će Eko Flor odvesti otpad na deponiranje i recikliranje. Uz predstavnike udruga sastanku je nazočila ravnateljica Muzeja hrvatskog zagorja Vlasta Krklec te ravnateljica OŠ Matije Gupca Gornja Stubica Sanja Knezić. (js)

Naslov: 12. Festival znanosti u Muzeju krapinskih neandertalaca

Autor: (zl)

Rubrika/Emisija: Panorama

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 199,86

Naklada: 7.000,00

Ključne riječi: VLASTA KRKLEC, LORKA LONČAR UVOĐIČ, MUZEJI HRVATSKOG

12. Festival znanosti u Muzeju krapinskih neandertalaca

KRAPINA - U sklopu programa 12. Festivala znanosti, projekta Tehničkog muzeja čija ovogodišnja tema nosi naziv „Valovi“, Muzej krapinskih neandertalaca je 7. travnja organizirao radionice u kojima su sudjelovali učenici OŠ Đurmanec, OŠ Ljudevita Gaja iz Krapine te Srednje škole Krapina. U radionici muzejske pedagoginje Lorke Lončar Uvođić pod nazivom „Valovite strukture fosila“ sudionici su se поближе upoznali s fosilima čija struktura podsjeća na valove (stromatolitima, amonitima, trilobitima, rudistima) te su nakon uvodne prezentacije proučavali originalne fosile i izrađivali njihove glinene modele. Na radionici Seizmički valovi u službi geologije kustosa geologa Eduarda Vasiljevića učenici su naučili što je potres, gdje su oni najčešći, kako ih dijelimo i čime ih mjerimo. Upoznali su kronologiju potresa kroz povi-

NA RADIONICAMA SE UČILO O FOSILIMA I POTRESIMA

jest, a kroz izradu papirnatih modela saznali su do kakvih sve pomaka dolazi u Zemljinoj kori uslijed potresa. U Tehničkom muzeju u Zagrebu 10. travnja održane su zanimljive radionice za učeni-

ke i studente grada Zagreba o krapinskim neandertalcima i geologiji Hrvatskog zagorja pod vodstvom muzejskih djelatnika Vlaste Krklec, Lorke Lončar Uvođić i Eduarda Vasiljevića. (zl)

Naslov: ZAGORSKO LICE BOGA RATA

Autor: (zl)

Rubrika/Emisija: Panorama

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 196,48

Naklada: 7.000,00

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, GORANKA HORJAN, MUZEJ SELJAČI

**MUZEJ SELJAČKIH BUNA OTVARA
IZLOŽBU O PRVOM SVJETSKOM RATU
MEĐU PRVIMA U HRVATSKOJ**

ZAGORSKO LICE BOGA RATA

IZLOŽBA PRATI DOGAĐAJE NEPOSREDNO PRIJE,
ZA VRIJEME I POSLIJE PRVOG SVJETSKOG RATA

GORNJA STUBICA - Izložba pod nazivom Zagorsko lice boga rata razrađena je prema autorskoj koncepciji muzejske savjetnice Goranke Horjan i kontekstualizira događaje neposredno prije, za vrijeme i poslije Prvog svjetskog rata koji su imali čitav niz posljedica za prostor Hrvatskog zagorja – od političkih preko ekonomskih do društvenih. Na izložbi je radilo više stručnjaka koji su obradili pojedine teme i kataloške jedinice, a još 2013. godine Muzeji Hrvatskog zagorja uključili su se u suradnju s Kućom europske povijesti iz Bruxellesa, te u međunarodnu mrežu muzeja koji obilježavaju sjećanje na prvi globalni sukob, a predvodi je Imperial War Museum iz Londona. Stručni suradnici osim iz Muzeja Hrvatskog

zagorja dolaze iz Instituta za migracije i narodnosti u Zagrebu, Društvom Kajkavijana i već spomenute Kuće europske povijesti iz Brisela pa tako tekstove pišu Goranka Horjan, Filip Škiljan, Vlasta Horvatić Gmaz, Nadica Jagarčec i Kieran Burns. Kataloške jedinice obradila je Vlatka Filipčić Maligec, a posebno treba zahvaliti na suradnji Tomislavu Aralici koji je uz obradu opsežnog materijala posudio za ovu veliki broj eksponata koji se po prvi puta izlažu javnosti. Dio materijala dolazi i iz Nacionalne i sveučilišne biblioteke, Hrvatskog povijesnog muzeja, Gradskom muzeja Varaždina te manjih privatnih kolekcija. Izložba se otvara 26. travnja u 12 sati u Muzeju seljačkih buna u Gornjoj Stubici. (zl)

Naslov: VELIKI RAT U ZAGORJU 'Zagorsko lice boga rata'- izložba o Prvom svjetskom ratu

Autor:

Rubrika/Emisija: Kultura

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 701,36

Naklada:

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, GORANKA HORJAN, MUZEJ SELJA KIH

VELIKI RAT U ZAGORJU 'Zagorsko lice boga rata' - izložba o Prvom svjetskom ratu

PREBOGATA POVIJEST

Bitka na Piavi bila je jedna od krvavih epizoda na talijanskom bojištu u kome su ratovali i Zagorci; Darovnica Ivana Cvrtile prije odlaska na front (desno gore); Cvrtila (desno); Vjenčana fotografija vojnika Augusta Cesarca (desno, sasvim dolje); Oton Iveković "U glavnom stanu" Sočanske vojske" (dolje lijevo)

Darovnica:
Izgovor darovnom ja nisi pod krizom
u tom razlogu da moram iti u vojnu
dabiti tako trofite darovine ne bilo ni
kuci dobi tamo to ubit utom razlogu ja
darujem svojoj ženi Jani i svojoj cerki barice
Cvrtile cijeli svoj smetak gubler i nje
fir pokretne i nekretnne
Uzi ako bja nadrak desao niz kuci onda
otam moji kaci i prij
ova darovnica na glas procitana i dobro
zakumijem te ja pokretujem pred uprosim
svjedoci: bja on magu se bja i abjele pravo
W jpsirpa dne 27/7 godinu 1914
Darovatelj
X Ivan Cvrtila kb. 30
X Petar Horvace svjedok
X Marko Horvace svjedok
pomeni Marko Horvace
pisac i svjedok
© Horvacki

Izložba "Zagorsko lice boga rata", koja se otvara 26. travnja u Muzejima Hrvatskog zagorja - Muzeju seljačkih buna u Gornjoj Stubici, kontekstualizira događaje neposredno prije, za vrijeme i poslije Prvog svjetskog rata koji su imali čitav niz posljedica za prostor Hrvatskog zagorja od političkih preko ekonomskih do društvenih. Na izložbi je radilo više stručnjaka koji su obradili pojedine teme i kataloške jedinice, a još 2013. godine Muzeji Hrvatskog zagorja uključili su se u suradnju s Kućom europske povijesti iz Bruxellesa te u međunarodnu mrežu muzeja koji obilježavaju sjećanje na prvi globalni sukob, a predvodi je Imperial War Museum iz Londona. Izložba "Zagorsko lice boga" pruža specifičan pogled na ratne godine u vremenu 1914.–1918. jer se autorska koncepcija Goranke Horjan oslonila pored izvorne građe i dokumentacije i na pisanje onovremenog tiska kao i na osobne priče protagonista koji su njime bili direktno zahvaćeni. Na izložbi je sudjelovalo mnogo suradnika od kojih se ističu autor povijesnog pregleda dr. sc. Filipa Škiljan i veliki znalac hrvatske vojne povijesti Tomislav Aralica. Promatramo život malog čovjeka, uvučenog u ratni sukob propagandom, tuđim i „višim“ interesima, nadahnutog domoljubljem i „prizemljenog“ ratnim užasima. Zagorac August Cesarec ostavio je svojim potomcima živopisnu priču kao uspomenu iz Prvog svjetskog rata. Nakon što je mobiliziran sudjelovao je u više teških okršaja, a kako bi se spasio od odlaska u nove borbe u Galiciji sam sebi puca u ruku. Prema njegovim riječima to je

činilo dosta vojnika kako bi izbjegli goru sudbinu. Na oporavak se vraća u Hrvatsku i ženi se 1917. godine. U župnim spomenicama zabilježene su prilike u mnogim zagorskim mjestima nakon izbijanja rata. Župnik iz Jesenja hvali svoje župljane jer su se spremno odazvali na mobilizaciju, a svjedoči da su neki radi predostrožnosti napravili i darovne ugovore kako bi zbrinuli svoje žene i djecu za slučaj da im se nešto dogodi. Među njima je bio i Josip Cvrtila čija se darovnica ženi Jani i kćeri Barici sačuvala, a on se iz rata nije vratio. Rat ne prate samo nedaće vezane uz direktne oružane sukobe. Nedaća i glad pogađaju gotovo svakoga, a uvode se i novi propisi koji čine težim život i onima koji su ostali u svojim domovima.

